

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/887/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812208786
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8812208786.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného: ERASMUS LEGAL, s.r.o., AK, Justičná 9, Bratislava, proti odporkyňi: P. X., Q.. XX. XX. XXXX, U. Š. XXX/XX, XXX XX F. Q. W., o zaplatenie 2.551,34 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.349,05 eur v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50 eur, splatných vždy do konca toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod následkami straty výhod splátok.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov n e m á na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy 2.551,34 eur a na trovy konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že dňa 21. 6. 2005 uzatvoril s odporkyňou úverovú zmluvu (ďalej len „Úverová zmluva“) č. 3506143117 a súčasne Zmluvu o revolvingovom úvere (ďalej len „Zmluva o RÚ“). Zmluva o RÚ sa stáva platnou podpisom Úverovej zmluvy a účinnou okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty, a to po riadnej a včasnej aktivácii. Uzatvorením zmluvy sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť odporkyňi dohodnutý úver a odporkyňa sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úroky a poplatky podľa aktuálneho sadzobníka. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky navrhovateľa (ďalej len „ÚP“), s ktorými bola odporkyňa oboznámená a podpisom úverovej zmluvy prejavila súhlas byť nimi viazaná. ÚP vymedzujú práva a povinnosti oboch zmluvných strán týkajúce sa poskytnutého úveru, ako aj práva a povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy o RÚ, v prípade, že dôjde k splneniu podmienok na čerpanie RÚ prostredníctvom úverovej karty v súlade s príslušnými ustanoveniami ÚP. Odporkyňa však úverovú kartu počas trvania tohto záväzkového vzťahu neaktivovala. Dodatkom k zmluve sa navrhovateľ a odporkyňa dohodli, že neaktivovaná úverová karta už nebude odporkyňou aktivovaná, ale bude nahradená novou kreditnou kartou. Odporkyňa predmetnú kreditnú kartu, ako aj metodickú príručku k jej použitiu prevzala a svojím podpisom dodatku prevzatie kreditnej karty a metodickej príručky a porozumenie dodatku potvrdila. Na platnosť a používanie kreditnej karty sa i naďalej vzťahujú všetky ustanovenia ÚP, ktoré sa vzťahovali na platnosť a používanie úverovej karty, pokiaľ v dodatku nie je uvedené inak. V súlade s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, ÚP a dodatku odporkyňa využila právo na poskytnutie revolvingového úveru, a čerpala revolvingový úver evidovaný pod variabilným symbolom 5611288827. Tento revolvingový úver bola odporkyňa oprávnená čerpať opakovane do výške nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca, prostredníctvom aktivovanej a prevzatej karty. V rámci dodatku tiež bola dohodnutá zmena ÚP v časti výšky pravidelnej

mesačnej splátky revolvingového úveru na výšku 5% nesplatenej dlžnej čiastky. Počet splátok vzhľadom na typ úveru nebolo možné vopred dohodnúť. Vzhľadom na to, že poskytnutý revolvingový úver nemá stanovený pevný základ, len výšku sumy, do ktorej sa môže čerpať, výška pravidelnej mesačnej splátky sa mení v závislosti od výšky nesplatenej dlžnej čiastky. Výška pravidelnej mesačnej splátky je stanovená ako percentuálna časť nesplatenej dlžnej čiastky k poslednému dňu účtovného obdobia, pričom za účtovné obdobie sa považuje jeden kalendárny mesiac, vo výške podľa aktuálneho platného sadzobníka, resp. min. 13,28 eur v súlade s ÚP. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky, príslušná časť úverovej istiny, pravidelné poplatky, prípadne nepravidelné poplatky a zmluvné sankcie. Navrhovateľ bol v súlade s ÚP a dodatkom oprávnený jednostranne meniť Sadzobník s tým, že zmenu bol povinný odporkyňa oznámiť. Súhlas so zmenou Sadzobníka odporkyňa vyjadrila uskutočnením transakcie v období po účinnosti zmeny. Odporkyňa hradila dlžnú sumu a dostala sa do omeškania s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva priebeh čerpania úveru aj prehľad jednotlivých platieb odporkyne a spôsob ich započítania. V zmysle hlavy ÚP s názvom ukončenie/zánik úverovej zmluvy bola odporkyňa navrhovateľom vyzvaná listom zo dňa 29. 3. 2010 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 2.551,34 eur v lehote 15 dní od odoslania výzvy. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti alebo zmluvnej pokuty dlhšieho ako 7 dní je odporkyňa povinná podľa hlavy ÚP s názvom Záverečné ustanovenia zaplatiť navrhovateľovi zmluvné úroky z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý začatý deň omeškania. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti dlhšieho ako 7 dní je odporkyňa povinná podľa Hlavy ÚP s názvom záverečné ustanovenia zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Navrhovateľ eviduje voči odporkyňa dlh, ktorý pozostáva z istiny vo výške 2.310,06 eur, úroku do času zosplatnenia 212,57 eur a zo zmluvnej pokuty vo výške 28,71 eur.

Odporkyňa uviedla, že si je vedomá svojho peňažného záväzku.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to Úverovou zmluvou č. 3506143117, úverovými podmienkami navrhovateľa (ďalej len „ÚP“), dodatkom k zmluve o úvere, splátkovým kalendárom k úverovej zmluve, výzvou k úhrade zo dňa 29. 3. 2010, výpisom z účtu odporkyne, doplnením návrhu a špecifikáciou žalovaného nároku navrhovateľom zo dňa 3. 9. 2013, historickým časovým radom sadzieb ECB, výsluchom odporkyne a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

Navrhovateľ ako spoločnosť a odporkyňa ako klient uzavreli dňa 21. 6. 2005 Úverovú zmluvu č. 3506143117, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru (na kúpu tovaru - aut. práčka AWT-2267) odporkyňa vo výške 331,94 eur (10.000 Sk). Odporkyňa zaplatila v hotovosti 33,16 eur (99 Sk), pričom sa zaviazala tento úver splatiť v 20 mesačných splátkach vo výške 16,60 eur (500 Sk) mesačne. Konečná výška úveru predstavovala sumu 331,94 eur (10.000 Sk). RPMN bola dohodnutá vo výške 6,52 %. Úrok z úveru v úverovej zmluve určený nebol.

Podľa Hlavy 1., § 1 a § 2 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Úverové podmienky“), tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatvorenej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky vymedzujú a zakotvujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

Podľa Hlavy 3., § 3 Úverových podmienok, úver spoločnosť poskytne klientovi na základe uzatvorenej ÚZ a účelom konkrétneho nákupu určitej veci - tovaru. Spoločnosť nie je povinná poskytnúť úver do výšky 100 % predajnej ceny tovaru. Klient je povinný použiť úver len na dohodnutý účel.

Podľa Hlavy 5., § 1 Úverových podmienok, klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach v termínoch určených. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny a ak bol zmluvne dohodnutý úrok z poskytnutého úver, tak aj takýto úrok (ďalej iba splátka), pričom výška jednotlivých splátok je stanovená v ÚZ.

Podľa Hlavy 7., § 1 ÚZ o poskytnutí úveru je uzatvorená po dobu trvania záväzkov z nej plynúcich. Záväzkový vzťah z ÚZ sú spoločnosť a klient oprávnení skončiť v prípadoch spôsobom a za podmienok

uvedených v týchto ÚP, alebo vo všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä v ustanoveniach Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Podľa Hlavy 7., § 4 písm. a) Úverových podmienok, klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, ak klient sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V tomto prípade je spoločnosť oprávnená jednostranne od ÚZ odstúpiť.

Z bodu I. Dodatku k úverovej zmluve zo dňa 1. 2. 2007 vyplýva, že klient a spoločnosť spolu uzatvorili Zmluvu o úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové podmienky spoločnosti uvedené na rube Zmluvy o úvere a na samostatnom liste, ďalej v tomto texte uvádzané ako Úverové podmienky.

Podľa bodu II. Dodatku k úverovej zmluve, klient prevzal od spoločnosti v súlade s ÚZ úverovú kartu, ktorú však doteraz neaktivoval. Klient a spoločnosť sa teda dohodli, že súčasná ÚK už nebude klientom aktivovaná a bude nahradená novou kreditnou kartou, ktorej prevzatie klient potvrdzuje podpisom dodatku.

Podľa bodu IV. Dodatku k úverovej zmluve, klient a spoločnosť sa dohodli na zjednaní novej výšky úverového rámca, a to 30.000 Sk. Klient a spoločnosť sa dohodli, že menia ÚP tak, že dojednávajú výšku pravidelnej mesačnej splátky revolvingového úveru vo výške 5 % nesplatenéj dlžnej čiastky k poslednému dňu účtovacieho obdobia.

Z predloženého splátkového kalendára ako aj špecifikácie pohľadávky navrhovateľa súd zistil, že odporkyňa uhradila na istinu celkom 1.029,14 eur, pričom dlžná istina predstavovala sumu 3.329,46 eur. Na úrokoch odporkyňa uhradila sumu 787,40 eur, pričom bol vyčíslený na sumu 999,97 eur, teda rozdiel predstavuje 212,57 eur. Zmluvná pokuta je vyčíslená na sumu 22,80 eur. Poplatky za výbery z bankomatov označené ako ATM poplatok sú vyčíslené na sumu 2,29 eur a za výpisy na sumu 7,45 eur.

Z Výzvy k splateniu celého úveru zo dňa 29. 3. 2010 vyplýva, že navrhovateľ vyzval odporkyňu na zaplatenie dlžnej čiastky vo výške 2.551,34 eur, a to najneskôr do 15 dní od odoslania výzvy.

Podľa vyjadrenia navrhovateľa istinu predstavuje dlžná suma úveru bez úrokov z úveru do času zosplatnenia vo výške 2.300,32 eur a je vypočítaná ako rozdiel čerpaného úveru vo výške 3.329,46 a jednotlivých čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré boli uhradené splátkami vo výške 1.029,14 eur. Poplatok za vedenie a výpis z účtu činí sumu 7,45 eur a predstavuje rozdiel vyrubených poplatkov za vedenie účtu vo výške 52,23 eur a uhradenej časti takto vyrubených poplatkov. Poplatok za výber z bankomatu vo výške 2,29 eur je vypočítaný ako rozdiel vyrubených poplatkov za výber z bankomatu vo výške 121,38 eur a uhradenej časti takto vyrubených poplatkov vo výške 119,09 eur. Nárokovaná suma vo výške 212,57 eur predstavuje úrok z úveru vyčíslený vždy z čerpaného a nesplateného úveru odporkyňou k príslušnému dátumu vyúčtovania predpisu splátky na úhradu. V zmysle platobnej disciplíny odporkyne, ktorú je možné vidieť zo splátkového kalendára, je dlžný úrok rozdielom medzi vyúčtovaným úrokom z úveru vo výške 999,97 eur a uhradenou časťou úroku z úveru vo výške úrokovej sadzby vyplývajúcej zo Sadzobníka. Nárokovaná suma vo výške 28,71 eur predstavuje zmluvnú pokutu a zákonný úrok z omeškania do zosplatnenia úveru, ktoré sú uplatňované v zmysle ustanovenia § 2 Hlavy 13. Záverečné ustanovenia ÚP.

Odporkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že si je vedomá svojho peňažného záväzku. S navrhovateľom uzatvorila zmluvu tak ako je uvedené v návrhu. Úver splácala pokiaľ bola zamestnaná a mala príjem. Po strate zamestnania prestala úver splácať. Býva v spoločnej domácnosti s manželom a dvoma deťmi. Momentálne má pracovnú zmluvu len do 13. 12. 2013. Jej mesačný príjem predstavuje 300 eur. Keďže pracuje v Prešove, vynakladá značné finančné prostriedky na cestovanie. Má dve deti, pričom mladšia dcéra ešte študuje na strednej škole v Prešove a odporkyňa jej musí zabezpečovať základné životné potreby. Manžel pracuje v rovnakej spoločnosti ako odporkyňa a zmluvu má taktiež do decembra. Jeho príjem predstavuje sumu 400 eur mesačne. Odporkyňa nevedela predpokladať svoj príjem v budúcnosti a vyjadrila obavu o zabezpečenie základných potrieb rodiny, preto požiadala o možnosť uhradiť dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur ak príjem bude mať a po 30 eur ak zostane bez zamestnania.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihliadne pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Ak súd rozhodne o znížení odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a spotrebiteľ splnil svoj záväzok vo väčšom rozsahu, ako bol podľa rozhodnutia súdu povinný, dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť spotrebiteľovi plnenie, ktoré presahuje výšku poskytnutých peňažných prostriedkov a primeranej odplaty.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred

vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou - typovou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa

ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že navrhovateľ a odporkyňa uzavreli dňa 21. 6. 2005 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru odporkyňi v sume 298,75 eur (9.000 Sk), ktorý sa odporkyňa zaviazala splácať v splátkach po 16,60 eur (500 Sk), a to v 20 mesačných splátkach pri konečnej výške úveru 331,94 eur (10.000 Sk). Súčasne uzavreli aj zmluvu o revolvingovom úvere, ktorá sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty, a to po jej riadnej a včasnej aktivácii. Odporkyňa úverovú kartu počas trvania tohto záväzku neaktivovala. Dodatkom k zmluve o úvere zo dňa 1. 2. 2007 sa účastníci dohodli, že táto karta už aktivovaná nebude, ale bude aktivovaná nová karta. Odporkyňa kartu následne prevzala a čerpala finančné prostriedky z revolvingového úveru.

Súd mal za preukázané, že odporkyňi navrhovateľ reálne poskytol finančné prostriedky vo výške 3.329,46 eur. Odporkyňa jednotlivými splátkami uhradila na istinu sumu 1.029,14 eur, čo vyplýva aj z priloženého splátkového kalendára, ďalšie jej platby boli započítané na úrok z úveru vo výške 787,40 eur, na poplatky za výber z bankomatu v sume 119,09 eur a na poplatky za vedenie účtu vo výške 44,78 eur. Celkovo teda odporkyňa zaplatila navrhovateľovi sumu 1.980,41 eur.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať okrem iného sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov. Navrhovateľ však v danom prípade nepreukázal, že odporcu ako spotrebiteľa o týchto náležitostiach informoval, pretože predmetná zmluva neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného úroku zo spotrebiteľského úveru, vrátane poplatkov uvedených v žalobnom návrhu. Podľa § 4 ods. 5 cit. zák. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené. Pretože predmetná úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 cit. zák., a to najmä údaje o výške úroku, iných poplatkov, uvedený spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch, ale len údaj o výške mesačnej splátky. Ani úverové zmluvné podmienky navrhovateľa, na ktoré zmluva o úvere poukazuje ako na svoju neoddeliteľnú súčasť, neobsahujú žiadnu úrokovú sadzbu.

Ustanovenie § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy je v súlade s čl. 8 smernice, ktorá umožňuje členským štátom prijať právnu úpravu nad rámec smernice a takéto ustanovenie pôsobí dostatočne sankčne a odradzujúco. Úroky popri údajoch o celkových nákladoch (RPMN) majú svoje opodstatnenie, pretože úroky vyjadrujú cenu hlavného predmetu plnenia.

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Navrhovateľ ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Odporca však túto možnosť nemal, keďže výška úroku z úveru nie je uvedená v zmluve o úvere.

Navrhovateľ tiež argumentuje, že odporkyňa podpísaním úverovej zmluvy súhlasil aj s tou časťou textu, ktorá sa dotýka dojednaní úverových zmluvných podmienok.

K tomu súd uvádza, že navrhovateľ ukryl podmienky, ktoré mali byť podstatné pre informáciu klienta, teda spotrebiteľa pre poznanie rozsahu záväzku do úverových podmienok.

Ako vyplýva z čl. 6 ods. 1 smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá alebo akýmkoľvek spôsobom, vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu, alebo je spôsobilá uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému,

alebo viacerým prvkom vymenovaným v tomto čl. 6 ods. 1, pričom v oboch prípadoch zapríčiňuje, alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Článok 2 písm. d Smernice č. 2005/29 definuje pojem obchodné praktiky použitím zvlášť širokej formulácie ako „akékoľvek konanie a opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenia, obchodné komunikácie, vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom“.

Navrhovateľovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých Navrhovateľ poskytol odporkyni celkovú sumu 3.329,46 eur, odporkyňa vykonala jednotlivými splátkami úhrady vo výške 1.980,41 eur. Rozdiel medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a splatenými finančnými prostriedkami teda predstavuje sumu 1.349,05 eur.

Navrhovateľovi nemohol vzniknúť ani nárok na zaplatenie uplatňovanej zmluvnej pokuty. Súd už v minulosti judikoval, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť viazanosť úverových podmienok, a teda ani ustanovení o zmluvnej pokute.

Aj v prípade, že by bola zmluvná pokuta v danom prípade dojednaná platne, súd poukazuje na skutočnosť, že sa jedná o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8 % mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči odporcovi ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8 % mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % (8 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. 9. 2011, sp.zn. 3Co 3/2011.

Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad, ako v prípade zmluvnej pokuty aj vo vzťahu k úrokom z úveru a ostatným poplatkom. Úroky z úveru a ostatné poplatky obsiahnuté v úverových podmienkach, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy. To isté sa priamo týka aj navrhovateľom žalovaných súm pozostávajúcich zo sumy 2,29 eur za výbery z bankomatov a sumy 7,45 eur za výpisy z účtov.

Súd mal za preukázané, že navrhovateľovi vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých odporkyni. Keďže odporkyňa už uhradila doteraz podľa splátkového kalendára sumu 1.980,41 eur, súd ju zaviazal na zaplatenie sumy predstavujúcej rozdiel medzi reálne poskytnutými finančnými prostriedkami t.j. 3.329,41 eur a sumou ktorú už uhradila t.j. 1.980,41 eur. Tento rozdiel predstavuje sumu 1.349,05 eur, a vzhľadom na finančnú a rodinnú situáciu odporkyne

súd povolil jej zaplataenie v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50 eur, pod následkom straty výhody splátok.. V prevyšujúcej časti súd návrh ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku („ďalej len O.s.p.“), ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V danej právnej veci súd návrhu v časti nároku na zaplataenie sumy vo výške 1.349,05 eur vyhovel a vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol. Po prepočte pomeru úspechu a neúspechu súd zistil, že navrhovateľ mal úspech vo výške 52 % ($1.349,05/2551,34 \times 100 = 52$ %) a odporkyňa vo výške 48 % ($100-52 = 48$ %). Vzhľadom na zistený pomer úspechu a neúspechu účastníkov v súdnom konaní možno konštatovať, že obaja účastníci mali približne rovnaký úspech v konaní, preto o trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.